

Crna Gora
Ministarstvo energetike i rudarstva
Direktorat za energetska efikasnost

**MAPA PUTA ZA TRANSPOZICIJU DIREKTIVE O ENERGETSKIM
SVOJSTVIMA ZGRADA (EPBD) I DIREKTIVE O ENERGETSKOJ
EFIKASNOSTI (EED) U CRNOJ GORI I ZA USVAJANJE NACIONALNOG
PLANA REKONSTRUKCIJE ZGRADA**

Mart 2026. godine

Sadržaj

UVOD.....	3
SAŽETAK.....	3
OBRAZLOŽENJE.....	3
1. Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	4
2. Zabrana kotlova na fosilna goriva.....	5
3. Promjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i usvajanje podzakonskih akata	6
3.1 Okvirni nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije	6
Okvirna struktura novih i promjenjenih podzakonskih akata (EPBD i EED direktiva)	11
REVIZIJA POSTOJEĆIH PODZAKONSKIH AKATA	13
Predlog zaključaka	14

UVOD

Crna Gora, kao ugovorna strana Energetske zajednice i država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, ima obavezu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti energetske efikasnosti i dekarbonizacije sektora zgrada.

U tom kontekstu, Evropska komisija je u okviru pregovaračkog Poglavlja 15 – Energetika uslovila zatvaranje poglavlja usvajanjem mape puta za transpoziciju i implementaciju Direktive (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada (u daljem tekstu: EPBD), uključujući izradu i usvajanje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, kao i započinjanje procesa transpozicije Direktive (EU) 2023/1791 o energetske efikasnosti (u daljem tekstu: EED).

Ova mapa puta izrađena je na pretpostavci da će Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije biti usvojen najkasnije do 31. marta 2027. godine, dok će podzakonski akti i Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada biti usvojeni do kraja 2027. godine.

Mapa puta predstavlja planski i okvirni dokument koji definiše ključne pravce djelovanja, normativne korake i institucionalne obaveze u cilju pravovremene transpozicije i implementacije navedenih direktiva.

Predložena rješenja sadržana u ovom dokumentu predstavljaju osnov za dalju normativnu razradu i mogu biti predmet dodatnog usaglašavanja tokom izrade zakonskih i podzakonskih akata, u saradnji sa nadležnim institucijama.

Dokument obuhvata pregled ključnih novina koje proizilaze iz Direktive (EU) 2024/1275, definisanje obaveznog sadržaja Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, kao i predlog normativnih rješenja i identifikaciju podzakonskih akata neophodnih za njenu transpoziciju u pravni poredak Crne Gore.

SAŽETAK

Mapa puta definiše ključne korake koje Crna Gora treba da preduzme radi usklađivanja sa EPBD i EED direktivama, uključujući izmjene zakonodavstva, donošenje podzakonskih akata i usvajanje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada do kraja 2027. godine.

Dokument predviđa postepeno uvođenje standarda zgrada sa nultom emisijom, uspostavljanje minimalnih standarda energetske efikasnosti, kao i mjere za smanjenje energetske siromaštva i dekarbonizaciju sektora zgrada.

Takođe, mapa puta definiše institucionalni okvir, nadležnosti i rokove za sprovođenje planiranih aktivnosti, uz obavezu redovnog izvještavanja i praćenja napretka.

OBRAZLOŽENJE

Usvajanjem ove mape puta Vlada Crne Gore potvrđuje svoju posvećenost ispunjenju obaveza iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, posebno u okviru pregovaračkog Poglavlja 15 – Energetika.

Mapa puta uspostavlja jasan normativni i institucionalni okvir za pravovremenu transpoziciju i implementaciju Direktive (EU) 2024/1275 i Direktive (EU) 2023/1791, uključujući donošenje izmjena Zakona o efikasnom korišćenju energije, usvajanje podzakonskih akata i izradu Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada.

Dokument definiše ključne rokove, nadležnosti institucija i pravce razvoja politika u oblasti energetske efikasnosti zgrada, sa ciljem postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Donošenjem ove mape puta obezbjeđuje se institucionalna odgovornost, koordinacija nadležnih organa i usklađenost sa obavezama preuzetim u okviru Energetske zajednice i procesa evropskih integracija.

1. Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada

Crna Gora je transponovala član 2a Direktive o energetske karakteristika zgrada iz 2010. godine (EPBD) – dugoročnu strategiju obnove zgrada (Long-Term Renovation Strategy) – u nacionalni pravni okvir kroz član 7a Zakona o efikasnom korišćenju energije, kojim je predviđena „Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada“. Navedena studija je izrađena 2025. godine.

Direktiva (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada uvodi značajnu izmjenu pristupa, zamjenjujući dosadašnju strategiju konkretnim planskim dokumentom – Nacionalnim planom rekonstrukcije zgrada.

Za razliku od prethodnog strateškog pristupa, Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada utvrđuje precizno definisane, obavezujuće nacionalne ciljeve za 2030, 2040. i 2050. godinu, uključujući:

- kvantifikovane godišnje stope obnove;
- smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- smanjenje energetske siromaštva;
- detaljno razrađene indikatore i standardizovani okvir za izvještavanje;
- planiranje finansijskih potreba i investicionih mehanizama;
- uspostavljanje sistema praćenja i izvještavanja o napretku.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada naročito sadrži:

- a) pregled nacionalnog fonda zgrada prema tipologiji, uključujući njihov udio u ukupnom fondu zgrada, periode izgradnje i klimatske zone, zasnovan, prema potrebi, na statističkom uzorkovanju i nacionalnoj bazi podataka o energetske certifikatima, u skladu sa članom 22 Direktive, kao i analizu tržišnih barijera i neefikasnosti tržišta, pregled kapaciteta u sektoru građevinarstva, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, te udio ranjivih domaćinstava;
- b) mapu puta sa nacionalno utvrđenim ciljevima i mjerljivim indikatorima napretka, uključujući smanjenje broja ljudi pogođenih energetske siromaštvom, u cilju ostvarivanja klimatske neutralnosti do 2050. godine, kako bi se obezbijedio visoko energetske efikasan i dekarbonizovan fond zgrada i transformacija postojećih zgrada u zgrade sa nultom emisijom;
- c) pregled sprovedenih i planiranih politika i mjera koje podržavaju sprovođenje mape puta iz tačke b);
- d) prikaz investicionih potreba za sprovođenje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, izvora finansiranja i mjera finansiranja, kao i administrativnih kapaciteta za sprovođenje rekonstrukcije zgrada;

- e) granične vrijednosti operativnih emisija gasova sa efektom staklene bašte i godišnje potrebe za primarnom energijom za nove ili rekonstruisane zgrade sa nultom emisijom u skladu sa članom 11;
- f) minimalne standarde energetske efikasnosti za nestambene zgrade na osnovu maksimalnih pragova energetske efikasnosti u skladu sa članom 9 stav 1; izražene kroz primarnu i finalnu potrošnju energije u kWh/(m²/god);
- g) putanja rekonstrukcije fonda zgrada, uključujući prekretnice za 2030. i 2035. godinu u pogledu prosječne upotrebe primarne energije u kWh/(m² godišnje) u skladu sa članom 9 stav 2; i
- h) procjenu zasnovanu na dokazima o očekivanim uštedama energije i širim bene, uključujući one koje se odnose na kvalitet unutrašnjeg okruženja.

Mapa puta iz tačke b) ovog stava treba da sadrži nacionalne ciljeve za 2030, 2040. i 2050. godinu u pogledu:

- godišnje stope energetske obnove, potrošnje primarne i finalne energije nacionalnog fonda zgrada i smanjenja njegovih operativnih emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- precizne rokove za usklađivanje nestambenih zgrada sa strožim maksimalnim pragovima energetske efikasnosti do 2040. i 2050. godine, u skladu sa putanjom transformacije fonda zgrada u zgrade sa nultom emisijom;
- kao i procjenu zasnovanu na dokazima o očekivanim uštedama energije i širim koristima, uključujući one koje se odnose na kvalitet unutrašnjeg okruženja.

Prije usvajanja, Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada dostavlja se Evropskoj komisiji na mišljenje. Sprovođenje plana prati Evropska komisija, kojoj se dostavljaju godišnji izvještaji.

Važeće rješenje iz člana 7a Zakona o efikasnom korišćenju energije ne predstavlja dovoljan pravni osnov za donošenje Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada, imajući u vidu da ciljevi utvrđeni planom moraju imati obavezujući karakter, što nije slučaj sa studijom. Iz tog razloga, neophodno je izmijeniti član 7a Zakona.

2. Zabrana kotlova na fosilna goriva

Direktiva o energetske karakteristika zgrada (EPBD) sadrži više odredbi koje se odnose na kotlove na fosilna goriva (lož ulje i gasne kotlove).

Od 2025. godine u Evropskoj uniji zabranjeno je svako subvencionisanje takvih kotlova. Evropska komisija je u okviru završnih mjerila (Closing Benchmarks) zahtijevala od Crne Gore da zakonom uvede ovu zabranu do juna 2026. godine.

U skladu sa Direktivom (EU) 2024/1275, od 1. januara 2028. godine sve nove javne zgrade moraju biti zgrade sa nultom emisijom (zero-emission buildings). To u praksi znači da moraju imati vrlo visoke energetske performanse, nultu operativnu emisiju CO₂ iz fosilnih goriva (uključujući emisije povezane sa ugrađenim materijalima), koristiti energiju iz obnovljivih izvora, mreže bez emisija ili drugih čistih izvora, te ne smiju koristiti fosilna goriva na lokaciji.

Od 1. januara 2030. godine sve nove zgrade, uključujući stambene zgrade u privatnom vlasništvu, moraju biti zgrade sa nultom emisijom. To u praksi znači zabranu ugradnje sistema grijanja na fosilna goriva u svim novim zgradama.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada treba da predvidi potpunu dekarbonizaciju sistema grijanja i hlađenja u postojećim zgradama do 2040. godine, što u praksi podrazumijeva postepeno ukidanje upotrebe kotlova na fosilna goriva u postojećem fondu zgrada. Način postizanja ovog cilja ostavlja se državama članicama na izbor, u skladu sa njihovim nacionalnim politikama i okolnostima.

3. Promjena Zakona o efikasnom korišćenju energije i usvajanje podzakonskih akata

Direktivu (EU) 2024/1275 o energetske karakteristika zgrada (EPBD) potrebno je preneti u pravni poredak Crne Gore kroz izmjene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije, kao i donošenjem odgovarajućih podzakonskih akata.

3.1 Okvirni nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije

Član 1

Definicije

U članu 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG“, br. 57/14, 3/15, 25/19, 140/22, 84/24 i 165/25), poslije tačke 18 dodaju se nove definicije koje glase:

- 19) zgrada sa nultom emisijom je zgrada sa vrlo visokim energetske karakteristika kod koje je veoma mala preostala potrebna energija u potpunosti pokrivena energijom iz obnovljivih izvora bez emisija ugljen-dioksida iz fosilnih goriva na lokaciji;
- 20) dubinska rekonstrukcija je rekonstrukcija zgrade kojom se postojeća zgrada pretvara u zgradu sa nultom emisijom;
- 21) minimalni standardi energetske performansi postojećih zgrada su obavezujući minimalni nivoi energetske karakteristika koje postojeće zgrade moraju ispuniti u utvrđenim rokovima;
- 22) pasoš rekonstrukcije zgrade je dokument koji sadrži dugoročan i fazni plan rekonstrukcije zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom;
- 23) globalni potencijal zagrijavanja tokom životnog ciklusa predstavlja ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte tokom životnog ciklusa zgrade;
- 24) indikator pametne spremnosti zgrade je pokazatelj sposobnosti zgrade da prilagodi svoj rad potrebama korisnika i energetske mreže;
- 25) infrastruktura za održivu mobilnost u zgradama obuhvata instalacije i tehničke sisteme za punjenje električnih vozila i biciklističku infrastrukturu;

Član 2

Član 7a mijenja se i glasi:

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada

Radi postizanja klimatski neutralnog fonda zgrada do 2050. godine, Vlada donosi Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada.

Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada naročito sadrži:

- analizu postojećeg fonda zgrada;
- nacionalnu putanju smanjenja potrošnje energije;
- minimalne standarde energetske performansi postojećih zgrada;
- mjere za smanjenje energetske siromaštva;
- finansijski okvir i izvore finansiranja;
- indikatore za praćenje napretka;

- nacionalne ciljeve za 2030, 2040 i 2050 godinu u pogledu stope rekonstrukcije, smanjenja potrošnje energije i smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte u sektoru zgrada;
- nacionalnu putanju transformacije fonda zgrada u skladu sa minimalnim standardima energetske performansi;
- procjenu investicionih potreba i izvora finansiranja.

Plan se donosi do 31. decembra 2027. godine i ažurira najmanje svakih pet godina.

Ministarstvo prati sprovođenje plana i podnosi Vladi godišnji izvještaj o napretku.

Ministarstvo vodi centralni registar zgrada sa najlošijim energetske performansama u cilju praćenja sprovođenja minimalnih standarda energetske performansi i planiranja mjera iz Nacionalnog plana rekonstrukcije zgrada.

Način vođenja registra iz stava 5 ovog člana, metodologiju identifikacije zgrada sa najlošijim energetske performansama i način dostavljanja podataka propisuje Ministarstvo pravilnikom.

Član 3

Poslije člana 8 dodaje se novi član:

Član 8a

Organi državne uprave, javne institucije, jedinice lokalne samouprave i druga javna tijela koja se finansiraju pretežno iz javnih sredstava dužni su da svake godine smanjuju ukupnu finalnu potrošnju energije za najmanje 1,9% u odnosu na potrošnju iz referentne godine.

Vlada uredbom bliže uređuje naročito obaveze pojedinih djelova javnog sektora, baznu godinu za poređenje sa postignutim ciljem i način vođenja evidencije potrošnje.

Radi sprovođenja obaveze iz stava 1 ovog člana, Vlada donosi Program energetske efikasnosti javnog sektora kojim se utvrđuju mjere za smanjenje potrošnje energije, plan rekonstrukcije javnih zgrada i način finansiranja tih mjera.

Član 4

Poslije člana 8a dodaje se novi član:

Rekonstrukcija javnih zgrada

Država obezbjeđuje da se svake godine obnovi najmanje 3% ukupne korisne površine grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu subjekata javnog sektora, tako da se one transformišu u zgrade sa gotovo nultom potrošnjom energije ili u zgrade sa nultom emisijom.

Vlada donosi program rekonstrukcije javnih zgrada kojim se utvrđuje plan godišnje obnove zgrada iz stava 1 ovog člana, prioritetne zgrade za rekonstrukciju, dinamika realizacije i izvori finansiranja.

Član 5

U članu 18 stav 1 mijenja se i glasi:

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da sprovodi mjere energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca radi ostvarivanja obaveznih godišnjih ušteda energije, u skladu sa ciljevima utvrđenim Nacionalnim energetske i klimatskim planom.

Poslije stava 1 dodaju se novi stavovi:

Ministarstvo utvrđuje ukupni godišnji cilj novih ušteda energije koje se ostvaruju putem mjera iz stava 1 ovog člana.

Obaveza ostvarivanja ušteda energije raspodjeljuje se na snabdjevače energijom i distributere energenata proporcionalno njihovom udjelu u tržištu energije.

Uštede energije ostvarene sprovođenjem mjera iz ovog člana evidentiraju se u informacionom sistemu za monitoring i verifikaciju ušteda energije.

Ministarstvo može, radi ostvarivanja nacionalnog cilja ušteda energije, uspostaviti alternativne mjere politike koje obezbjeđuju ekvivalentan nivo ušteda energije.

Član 6

Poslije člana 26 dodaju se novi čl. 26a, 26b, 26c i 26d koji glase:

Član 26a

Zgrade sa nultom emisijom

Sve nove zgrade u vlasništvu države, opština, državnih i opštinskih organa, kao i javnih preduzeća, moraju biti projektovane i izgrađene kao zgrade sa nultom emisijom od 1. januara 2028. godine.

Sve ostale nove zgrade moraju biti zgrade sa nultom emisijom od 1. januara 2030. godine.

Ugradnja sistema grijanja na fosilna goriva u novim zgradama zabranjena je od 1. januara 2030. godine.

Zgrada sa nultom emisijom ne smije koristiti fosilna goriva na lokaciji.

Tehničke kriterijume za zgrade sa nultom emisijom propisuje Vlada uredbom.

Član 26b

Minimalni standardi energetske performansi postojećih zgrada

Postojeće nestambene zgrade moraju ispuniti minimalne standarde energetske performansi u rokovima utvrđenim Nacionalnim planom rekonstrukcije zgrada.

Minimalni standardi iz stava 1 ovog člana propisuju se uredbom Vlade.

Izuzetno, pojedine kategorije zgrada mogu biti izuzete iz primjene minimalnih standarda iz tehničkih, funkcionalnih ili razloga zaštite kulturnih dobara.

Kategorije zgrada iz stava 3 ovog člana, kriterijume za utvrđivanje tehničke ili funkcionalne neizvodljivosti, kao i postupak utvrđivanja izuzetaka, bliže propisuje Vlada uredbom.

Uredbom iz stava 4 ovog člana mogu se, naročito, utvrditi kategorije zgrada koje mogu biti izuzete od primjene minimalnih standarda energetske performansi, uključujući zgrade koje su zaštićene kao kulturna dobra, zgrade za vjerske aktivnosti, privremene zgrade, industrijske i poljoprivredne zgrade sa niskom potrošnjom energije, kao i druge zgrade za koje primjena minimalnih standarda nije tehnički ili funkcionalno opravdana.

Ministarstvo vodi registar nestambenih zgrada koje ne ispunjavaju minimalne standarde energetske performansi.

Način vođenja registra, metodologiju identifikacije zgrada i način praćenja usklađenosti sa minimalnim standardima energetske performansi propisuje Ministarstvo pravilnikom.

Član 26c

Globalni potencijal zagrijavanja

Za nove zgrade čija bruto površina prelazi prag utvrđen podzakonskim aktom Ministarstva, vrši se izračunavanje i prijavljivanje globalnog potencijala zagrijavanja tokom životnog ciklusa zgrade.

Metodologiju izračunavanja propisuje Ministarstvo nadležno za poslove klimatskih promjena.

Član 26d

Solarna energija

Nove zgrade i zgrade koje prolaze kroz veliku rekonstrukciju moraju biti projektovane tako da omoguće instalaciju solarnih energetske sistema na krovovima ili drugim odgovarajućim površinama zgrade.

Solarni energetske sistemi ugrađuju se na zgradama u rokovima utvrđenim ovim članom, kada je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvodljivo, u sljedećim rokovima:

- od 1. jula 2028. godine na svim novim javnim zgradama i novim nestambenim zgradama;
- od 1. jula 2028. godine na postojećim javnim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 250 m²;
- od 1. jula 2028. godine na postojećim nestambenim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 500 m²;
- od 31. decembra 2029. godine na svim novim stambenim zgradama;
- od 31. decembra 2030. godine na postojećim nestambenim zgradama sa ukupnom korisnom površinom većom od 250 m².

Kada postojeća zgrada prolazi kroz veliku rekonstrukciju, solarni energetske sistemi instaliraju se na zgradi ili na pogodnim djelovima zgrade, ako je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvodljivo.

Obaveza instalacije solarnih energetske sistema ne primjenjuje se na zgrade kod kojih instalacija nije tehnički izvodljiva ili funkcionalno primjerena, niti na zgrade koje su zaštićene kao kulturno dobro ili se nalaze u zaštićenim kulturno-istorijskim cjelinama.

Bliže uslove za procjenu tehničke, funkcionalne i ekonomske izvodljivosti instalacije solarnih sistema, kategorije zgrada koje mogu biti izuzete od primjene ovog člana, tehničke uslove za projektovanje zgrada pogodnih za instalaciju solarnih energetske sistema, metodologiju procjene tehničke i ekonomske izvodljivosti, kao i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz ovog člana, propisuje Ministarstvo nadležno za građevinarstvo pravilnikom.

Član 26e

Infrastruktura za održivu mobilnost

Nove zgrade i zgrade koje prolaze kroz veliku rekonstrukciju, a imaju više od pet parking mjesta, moraju biti opremljene infrastrukturom za elektromobilnost u skladu sa ovim članom.

Kod novih i rekonstruisanih nestambenih zgrada sa više od pet parking mjesta mora se obezbijediti:

- najmanje jedno mjesto opremljeno punjačem za električna vozila;
- predinstalacija infrastrukture za punjače za električna vozila na najmanje 50% parking mjesta.

Kod novih i rekonstruisanih stambenih zgrada sa više od tri parking mjesta mora se obezbijediti predinstalacija za punjače za električna vozila na svim parking mjestima.

Postojeće nestambene zgrade sa više od 20 parking mjesta moraju imati instaliran najmanje jedan punjač za električna vozila.

Nestambene zgrade moraju obezbijediti odgovarajući broj mjesta za parkiranje bicikala.

Obaveze iz ovog člana primjenjuju se kada njihova primjena bude tehnički i ekonomski izvodljiva.

Bliže uslove za instalaciju punjača za električna vozila, predinstalaciju infrastrukture i moguće izuzetke propisuje Vlada.

Član 7

U članu 29 se iza stava 4 dodaje novi stav, koji glasi:

Javna sredstva, uključujući subvencije, grantove, poreske olakšice i druge oblike finansijske podrške iz budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, ne mogu se koristiti za instalaciju samostalnih sistema grijanja na fosilna Goriva u novim zgradama.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Iza stava 6 dodaju se dva nova stava koja glase:

Programi finansijskih podsticaja za energetska efikasnost moraju sadržati posebne mjere za smanjenje energetskog siromaštva. Mjere mogu uključivati subvencije za energetska sanaciju zgrada domaćinstava sa niskim prihodima, kao i zamjenu sistema grijanja.

Vlada može donijeti poseban program za smanjenje energetskog siromaštva kojim se utvrđuju mjere podrške domaćinstvima sa niskim prihodima za energetska sanaciju zgrada i zamjenu sistema grijanja.

Član 8

U članu 39 stav 2 dodaje se nova alineja i novi stav koji glase:

- fazne preporuke za dubinsku rekonstrukciju zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom. Energetski sertifikat zgrade sadrži preporuke za faznu rekonstrukciju zgrade do nivoa zgrade sa nultom emisijom.

Član 9

Poslije člana 39 dodaju se novi čl. 39a i 39b:

Član 39a

Pasoš rekonstrukcije zgrade

Vlasnik zgrade može pribaviti pasoš rekonstrukcije za planiranu rekonstrukciju zgrade.

Pasoš rekonstrukcije izrađuje ovlašćeno lice i dostavlja se Ministarstvu radi unosa u registar.

Sadržaj i metodologiju izrade pasoša propisuje Ministarstvo.

Član 39b

Indikator pametne spremnosti

Uspostavlja se nacionalni sistem procjene indikatora pametne spremnosti zgrada.

Metodologiju i način sertifikovanja propisuje Ministarstvo.

Član 10

U kaznenim odredbama dodaju se novi prekršaji koji se odnose na:

- neispunjavanje minimalnih standarda energetskih performansi postojećih zgrada;
- nepoštovanje obaveze izračunavanja globalnog potencijala zagrijavanja;
- kršenje obaveza koje se odnose na zgrade sa nultom emisijom.

Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Podzakonski akti iz ovog zakona donijeće se u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

VIII NADZOR

Član 12

U članu 51 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

Ministarstvo uspostavlja i vodi centralni informacijski sistem za praćenje energetske efikasnosti koji naročito obuhvata podatke o:

- potrošnji energije u javnom i privatnom sektoru,
- energetske pregledima,
- energetske sertifikata zgrada,
- pasovima rekonstrukcija zgrada,
- registru zgrada sa najlošijim energetske performansama,
- ostvarenim uštedama energije u okviru mjera energetske efikasnosti,
- podacima o uštedama energije ostvarenim u okviru sistema obaveza energetske efikasnosti i alternativnih mjera politike.

Okvirna struktura novih i promjenjenih podzakonskih akata (EPBD i EED direktiva)

TABELA PODZAKONSKIH AKATA, PLANOVA I PROGRAMA

Naziv akta / dokumenta	Pravni osnov (član zakona)	Donosi	Rok donošenja	Sadržaj akta
Nacionalni plan rekonstrukcije zgrada	čl. 7a	Vlada	do 31.12.2027	Dugoročni plan transformacije fonda zgrada do 2050. godine: analiza fonda zgrada, putanja rekonstrukcije, ciljevi 2030–2050, putanja minimalnih standarda energetske performansi (MEPS), finansijski okvir, mjere za smanjenje energetskog siromaštva
Program energetske efikasnosti javnog sektora	čl. 8a	Vlada	u roku od devet mjeseci	Mjere za smanjenje potrošnje energije u javnom sektoru za najmanje 1,9% godišnje, uključujući plan rekonstrukcije javnih zgrada i finansiranje
Program rekonstrukcije javnih zgrada	član poslije 8a	Vlada	u roku od devet mjeseci	Operativni plan za ostvarenje obaveza rekonstrukcije najmanje 3% površine javnih zgrada godišnje

Naziv akta / dokumenta	Pravni osnov (član zakona)	Donosi	Rok donošenja	Sadržaj akta
Uredba o zgradama sa nultom emisijom (ZEB)	čl. 26a	Vlada	u roku od devet mjeseci	Tehnički kriterijumi za zgrade sa nultom emisijom: maksimalna primarna energija, udio obnovljivih izvora, metodologija dokazivanja
Uredba o minimalnim standardima energetske performansi postojećih zgrada (MEPS)	čl. 26b	Vlada	u roku od devet mjeseci	Minimalni pragovi energetske efikasnosti za postojeće nestambene zgrade, rokovi usklađivanja i kategorije izuzetaka
Uredba o praćenju i smanjenju potrošnje energije u javnom sektoru	čl. 8a	Vlada	u roku od devet mjeseci	Metodologija obračuna 1,9% smanjenja potrošnje energije i sistem evidencije
Pravilnik o registru zgrada sa najlošijim energetskim performansama	čl. 7a i 26b	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija identifikacije zgrada sa najlošijim energetskim performansama i vođenje registra
Pravilnik o pasošu rekonstrukcije zgrade	čl. 39a	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija izrade i sadržaj faznog plana rekonstrukcije zgrade
Pravilnik o metodologiji izračunavanja globalnog potencijala zagrijavanja	čl. 26c	Ministarstvo nadležno za klimatske promjene	u roku od devet mjeseci	Metodologija izračuna emisija tokom životnog ciklusa zgrade
Pravilnik o indikatoru pametne spremnosti zgrade (SRI)	čl. 39b	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Sistem ocjenjivanja digitalne i energetske fleksibilnosti zgrade
Pravilnik o tehničkim uslovima za solarne sisteme i infrastrukturu za	čl. 26d i 26e	Ministarstvo građevinarstva	u roku od devet mjeseci	Tehnički uslovi instalacije solarnih sistema, EV punjača i biciklističke infrastrukture

Naziv akta / dokumenta	Pravni osnov (član zakona)	Donosi	Rok donošenja	Sadržaj akta
održivu mobilnost u zgradama				
Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje i verifikaciju ušteda energije	čl. 18	Ministarstvo nadležno za energetiku.	u roku od devet mjeseci	Metodologija verifikacije ušteda energije u okviru EEOS i alternativnih mjera
Program za smanjenje energetske siromaštva	čl. 29	Vlada	u roku od devet mjeseci	Finansijski instrumenti i mjere za pomoć domaćinstvima sa niskim prihodima

REVIZIJA POSTOJEĆIH PODZAKONSKIH AKATA

Pored novih akata, potrebno je izmijeniti neke postojeće pravilnike:

Postojeći akt	Razlog izmjene
Pravilnik o minimalnim zahtjevima energetske efikasnosti zgrada	usklađivanje sa konceptom zgrada sa nultom emisijom
Pravilnik o sertifikovanju energetske karakteristika zgrada	integracija preporuka za dubinsku rekonstrukciju
Pravilnik o energetskim pregledima zgrada	povezivanje sa registrom
Pravilnik o redovnim energetskim pregledima instalacija	usklađivanje sa EPBD sistemima nadzora
Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje i verifikaciju ušteda energije	integracija novih registara zgrada, evidencija javnog sektora, povezivanje sa EPC bazom.